EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2024.7.8.
COM(2024) 515 final

2024/0170 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

a Lengyelországban fennálló túlzott hiányról

2024/0170 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

a Lengyelországban fennálló túlzott hiányról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 126. cikke (6) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel a Lengyelország által tett észrevételekre,

mivel:

1. Az EUMSZ 126. cikke szerint a tagállamoknak kerülniük kell a túlzott költségvetési hiányt.

2. A Stabilitási és Növekedési Paktum az árstabilitás és a pénzügyi stabilitáson alapuló erős, fenntartható és inkluzív növekedés feltételei megerősítésének eszközeként szolgáló rendezett államháztartás célkitűzésén alapul, támogatva ezáltal az Unió fenntartható növekedésre és foglalkoztatásra vonatkozó célkitűzéseinek elérését.

3. Az EUMSZ 126. cikke szerinti és a túlzott hiány esetén követendő eljárás végrehajtásának felgyorsításáról és pontosításáról szóló (a Stabilitási és Növekedési Paktum részét képező) 1467/97/EK tanácsi rendeletben[1] részletezett túlzotthiány-eljárás rendelkezései szerint a túlzott hiány fennállását határozatban kell megállapítani. Az Európai Unióról szóló szerződéshez és az EUMSZ-hez csatolt, a túlzotthiány esetén követendő eljárásról szóló (12.) jegyzőkönyv további rendelkezéseket állapít meg a túlzotthiány-eljárás végrehajtására vonatkozóan. A 479/2009/EK tanácsi rendelet[2] megállapítja az említett rendelkezések alkalmazásával kapcsolatos részletes szabályokat és fogalommeghatározásokat. Az EU megreformált gazdasági kormányzási kerete, amely 2024. április 30-án lépett hatályba, magában foglalja az 1467/97/EK tanácsi rendeletet módosító (EU) 2024/1264 tanácsi rendeletet. A reform a hiánykritériumnak való meg nem feleléssel összefüggésben nagyjából változatlanul hagyta a túlzotthiány-eljárás szabályait, míg a GDP 60 %-át meghaladó államadóssággal rendelkező tagállamok esetében az adósságkritériumnak való meg nem felelés miatt indított túlzotthiány-eljárás a nettó kiadási pályától való eltérésre összpontosít; ezt a pályát a Tanács határozza meg az (EU) 2024/1263 rendelet előírásainak megfelelően a tagállamok által benyújtandó középtávú költségvetési-strukturális tervek alapján. E tanácsi határozat csak az államháztartási

[1] HL L 209., 1997.8.2., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/2024-04-30.
[2] HL L 145., 2009.6.10., 1. o.

hiány bruttó hazai termékhez (GDP) viszonyított arányának a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértéket meghaladó túllépésére terjed ki.

4. Az EUMSZ 126. cikkének (5) bekezdése szerint a Bizottság – ha úgy ítéli meg, hogy egy tagállamban túlzott hiány áll fenn vagy következhet be – véleményt küld az érintett tagállamnak és erről tájékoztatja a Tanácsot. A Bizottság az EUMSZ 126. cikkének (3) bekezdése szerint elfogadott jelentését, valamint a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság által az EUMSZ 126. cikkének (4) bekezdése szerint elfogadott véleményt figyelembe véve megállapította, hogy Lengyelországban túlzott hiány áll fenn. A Bizottság ezért 2024. július 8-án erről véleményt küldött Lengyelországnak, amelyről tájékoztatta a Tanácsot[3].

5. Az EUMSZ 126. cikkének (6) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a Tanácsnak figyelembe kell vennie az érintett tagállam esetleges észrevételeit, mielőtt egy átfogó értékelés alapján határozna arról, hogy fennáll-e túlzott hiány. A Lengyelországra vonatkozó átfogó értékelés alapján tett megállapítások az alábbiakban következnek.

6. Az Eurostat által 2024. április 22-én hitelesített adatok[4] alapján Lengyelország GDP-arányos államháztartási hiánya 2023-ban 5,1 %, az államadósság GDP-hez viszonyított aránya pedig 49,6 % volt. A Bizottság az EUMSZ 126. cikkének (3) bekezdése szerinti jelentésében úgy ítélte meg, hogy a hiányra vonatkozóan a Szerződésben a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaérték 2023. évi túllépése nem kivételes, mivel nem a Stabilitási és Növekedési Paktum értelmében vett rendkívüli esemény vagy súlyos gazdasági visszaesés eredménye. A 2022. évi 5,6 %-os GDP-növekedést követően 2023-ban Lengyelország reál-GDP-je 0,2 %-kal nőtt. A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése alapján a költségvetési hiány 2024-ben és 2025-ben a GDP 3 %-a felett marad, ezért a Szerződésben meghatározott referenciaérték túllépése nem tekinthető átmenetinek sem. Összegezve, a 2023. évi hiány meghaladta a Szerződés szerint a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértéket, és ahhoz nem volt közel. A túllépés – a Szerződésben, valamint a Stabilitási és Növekedési Paktumban meghatározottak alapján – nem minősül kivételesnek, és nem átmeneti. Következésképpen a Szerződésben és az 1467/97/EK rendeletben meghatározott hiánykritérium első látásra nem teljesül.

7. Az Eurostat felé közölt adatok alapján Lengyelország államháztartási hiánya a tervek szerint 2024-ben a GDP 5,1 %-ának megfelelő mértékű lesz[5]. A Bizottság 2024. tavaszi előrejelzése[6] a GDP 5,4 %-ának megfelelő hiánnyal számol, amely meghaladja a Szerződésben a GDP 3 %-ában meghatározott referenciaértéket, és nincs ahhoz közel. A hiány 2023-hoz viszonyított növekedése elsősorban a kiadások emelkedésének tulajdonítható, mindenekelőtt a következőknek: a védelmi kapacitás megerősítésére fordított kiadások – többek között katonai felszerelésekbe és infrastruktúrába történő beruházásokhoz kapcsolódó kiadások és folyó katonai kiadások – növelése, új szociális ellátások – ezen belül a családtámogatások emelése

---

3 A Lengyelországra vonatkozó túlzotthiány-eljárás dokumentumai a következő weboldalon találhatóak: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/closed-excessive-deficit-procedures/poland_en.

4 A 2024. április 22-én közzétett Eurostat – Euromutatók. Lásd: https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-euro-indicators/w/2-22042024-AP.

5 A költségvetési adatok 2024. tavaszi benyújtásával összefüggésben az Eurostatnak bejelentett tervezett hiány. Lásd: https://ec.europa.eu/eurostat/web/government-finance-statistics/excessive-deficit-procedure/edp-notification-tables.

6 European Economic Forecast – Spring 2024 (Európai gazdasági előrejelzés, 2024. tavasz), *European Economy – Institutional Paper*, 286. (2024. május 15.).

–, a tanárok 30 %-os fizetésemelése, továbbá a közigazgatási tisztviselők 20 %-os fizetésemelése.

8. Az EUMSZ 126. cikkének (3) bekezdésében foglalt követelményeknek megfelelően a Bizottság az EUMSZ 126. cikke (3) bekezdése szerinti jelentésében elemezte az összes érdemleges tényezőt is. Az 1467/97/EK rendelet 2. cikkének (4) bekezdése szerint minden olyan esetben, amikor az államadósság GDP-hez viszonyított aránya nem haladja meg a referenciaértéket, a túlzott hiány fennállásáról szóló határozathoz vezető lépések során figyelembe kell venni az érdemleges tényezőket. Összességében az EUMSZ 126. cikkének (3) bekezdése szerinti jelentésben vizsgált érdemleges tényezők vegyes képet mutatnak. A szóban forgó érdemleges tényezők figyelembevétele nem változtat azon a következtetésen, miszerint az EUMSZ szerinti hiánykritérium nem teljesül.

9. Tekintettel arra, hogy az (EU) 2024/1263 rendelet 36. cikke szerint a nemzeti középtávú költségvetési-strukturális terv benyújtására kitűzött határidő 2024. szeptember 20., a Tanács nyugtázza, hogy az eljárás következő lépésére, vagyis az EUMSZ 126. cikkének (7) bekezdése szerinti, a túlzott hiány megszüntetésére vonatkozó tanácsi ajánlásra irányuló bizottsági ajánlás elfogadására az euroövezeti tagállamok költségvetésiterv-javaslataira vonatkozó, a 473/2013/EU rendelet 7. cikke szerinti bizottsági vélemények elfogadásával együtt kerül sor. Ezáltal biztosítható a túlzotthiány-eljárás szerinti költségvetési követelmények és a középtávú költségvetési-strukturális tervekben meghatározott kiigazítási pálya közötti összhang. Az összhang azon feltétel melletti biztosításához, hogy a túlzotthiány-eljárás szerinti felügyelet maradéktalanul megvalósuljon, a tagállamoknak kellő időben be kell nyújtaniuk középtávú költségvetési-strukturális terveiket. Ez az ütemterv kivételes jellegű, és az új keretre való átálláshoz kapcsolódik, ezért nem teremt precedenst. A Tanács tudomásul veszi továbbá, hogy amennyiben a középtávú tervet nem nyújtják be kellő időben, a 126. cikk (7) bekezdése szerinti tanácsi ajánlásra irányuló bizottsági ajánlás a Bizottság által a tagállamnak az (EU) 2024/1263 rendelet szerint megállapított és megküldött referenciapályát fogja figyelembe venni,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az átfogó értékelésből az következik, hogy a hiánykritériumnak való meg nem felelés miatt Lengyelországban túlzott hiány áll fenn.

2. cikk

E határozat címzettje a Lengyel Köztársaság.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

a Tanács részéről
az elnök